

Sygn. akt VIII U. 6033/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 lutego 2015r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący *SSO Julia Przylębska*

Protokolant st. sekr. sąd. Monika Sawka

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2015r. w Poznaniu

odwołania *J. L.*

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 20 maja 2014r. Nr (...)

w sprawie *J. L.*

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o prawo do niezrealizowanego świadczenia

1. *Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. L. prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej M. L. za okres od dnia 01 października 2011r. do dnia 31 listopada 2011r. i stwierdza brak podstaw do zawieszenia prawa do emerytury zmarłej M. L. i wstrzymania wypłaty świadczenia za okres od dnia 01 października 2011r. do dnia 31 listopada 2011r.*

2. *Oddala odwołanie w pozostałym zakresie*

Sygn. akt VIII U 6033/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20.05.2014r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) oraz ustawy z dnia 13.12.2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo ulegało zawieszeniu w okresie od dnia 01.10.2011r. do dnia 21.11.2012r. (Dz. U. z 2014r., poz.169), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10.04.2014r., odmówił *J. L.* prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej M. L. w dniu 29.11.2011r.

W uzasadnieniu powyższej decyzji, organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 13.12.2013r. w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio art. 136 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z przepisem w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenie określone ustawą, świadczenie należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba. Warunkiem wypłaty zawieszony emerytury jest złożenie wniosku

przez świadczeniobiorcę o wypłatę zawieszony emerytury. Ponieważ ustawa z dnia 13.12.2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawa ulegało zawieszeniu w okresie od dnia 01.10.2011r. do 21.11.2012r. weszła w życie z dniem 19.02.2014r., a zgon M. L. nastąpił dnia 29.11.2011r., tj. przed wejściem w życie ustawy - wypłata świadczenia niezrealizowanego za okres od dnia 01.10.2011r. do 30.11.2011r. nie przysługuje.

Od powyższej decyzji z zachowaniem ustawowego trybu i terminu odwołał się J. L., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i o przyznanie prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej M. L. za okres od dnia 01.10.2011r. do 29.11.2011r.

W uzasadnieniu J. L. wskazał, że wyrokiem z dnia 13.11.2012r., syng. akt K 2/12, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że emeryci, którzy nabyli prawo do świadczenia i jego realizacji w określonym przedziale czasowym, tj. od dnia 08.01.2009r. do 31.12.2010r., nie podlegają rygorom wynikającym z art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach. Oznacza to, że w przypadku osób, którym emeryturę przyznano przed dniem 01.01.2011r., a które kontynuują zatrudnienie istniejące przed przyznaniem emerytury, nie ma podstaw do zawieszenia emerytury. Odwołujący wskazał, że jego żona nie mogła złożyć w organie rentowym odpowiedniego wniosku - wniosek złożył odwołujący w dniu 10.04.2014r. jako jej spadkobierca.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie i powołując argumenty przytoczone w uzasadnieniu decyzji wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. L. urodziła się w dniu (...), zmarła w dniu 29.11.2011r.

Odwołujący J. L. był mężem M. L..

M. L. nabyła prawo do emerytury od dnia 01.10.2010r. na podstawie decyzji z dnia 27.10.2010r. Pozostawała wówczas w stosunku pracy - była zatrudniona w Specjalnym Ośrodku Szkolno - (...) w P.. Termin płatności świadczenia ustalono na 20 - ego każdego miesiąca.

Decyzją z dnia 20.09.2011r. organ rentowy wstrzymał M. L. wypłatę

emerytury od dnia 01.10.2011r. w związku z art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726), z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczoną zatrudnienia.

Wyrokiem z dnia 13.11.2012r., wydanym w sprawie o sygn. akt K 2/2012, Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16.12.2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 01.01.2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sentencja powyższego wyroku została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym w dniu 22.11.2012r.

W dniu 10.04.2014r. odwołujący J. L. złożył w organie rentowym wniosek podjęcie wypłaty emerytury zmarłej M. L. i spłatę świadczenia wraz z odsetkami, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. za październik i listopad 2011r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 20.05.2014r., organ rentowy odmówił J. L. prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej M. L. w dniu 29.11.2011r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- zeznań odwołującego J. L. (k. 30v),
- akt organu rentowego nr (...).

Sąd uznał za wiarygodne w całości dokumenty zawarte w aktach pozwanego organu rentowego, albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. Ponieważ nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania i nie wzbudziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności bądź prawdziwości zawartych w nich twierdzeń, nie było podstaw, ażeby odmówić im wiary.

Także wszelkie dokumenty prywatne Sąd wziął pod uwagę, nie powziąwszy zastrzeżeń co do ich autentyczności i wartości dowodowej, wobec faktu, że żadna ze stron w toku postępowania nie kwestionowała ich prawdziwości.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego J. L., ponieważ były spójne i logiczne. Odwołujący zeznał, że jego żona M. L. nie złożyła wniosku o ponowne przyznanie świadczenia. Było to dopiero możliwe po wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Po śmierci żony to odwołujący złożył ten wniosek jako jej spadkobierca.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Istota postępowania sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy odwołującemu J. L. jako spadkobiercy zmarłej żony M. L. przysługuje prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej M. L. za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r. w związku z zawieszonym prawem do emerytury zmarłej M. L. oraz prawo do odsetek ustawowych od świadczeń należnych.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 13.12.2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo ulegało zawieszeniu w okresie od dnia 01.10.2011r. do dnia 21.11.2012r. (Dz. U. z 2014r., poz.169) w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio art. 136 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z którym w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenie określone ustawą, świadczenie należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że M. L. urodziła się w dniu (...), a zmarła w dniu 29.11.2011r., natomiast odwołujący J. L. był mężem M. L. i tym samym jej spadkobiercą. W dniu 10.04.2014r. odwołujący J. L. złożył w organie rentowym wniosek podjęcie wypłaty emerytury zmarłej M. L. i spłatę świadczenia wraz z odsetkami, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. za październik i listopad 2011r.

Na wstępie zaznaczyć należy, iż wniosek odwołującego jako spadkobiercy M. L. z dnia 10.04.2014r. stanowił wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego zakończonych prawomocną decyzją organu rentowego z dnia 20.09.2011r., którą to pozwany organ rentowy od dnia 01.10.2011r. wstrzymał M. L. wypłatę emerytury, jako przyczynę wstrzymania wypłaty świadczenia wskazując kontynuowanie przez nią zatrudnienia.

Podstawy wznowienia postępowania przez pozwany organ rentowy należało zatem upatrywać w art. 145a § 1 k.p.a., znajdującym zastosowanie w sprawie w związku z treścią art. 124 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Zgodnie z powołanym przepisem Kodeksu postępowania administracyjnego można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustaw na podstawie którego została wydana decyzja. Skarżący przy tym wniosł o wznowienie postępowania w terminie określonym w art. 145a § 2 k.p.a.

Zgodnie z treścią art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w ustawie z dnia 17.12.1998r. o

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.) po art. 103 ustawodawca dodał art. 103a w brzmieniu: „prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego”. W art. 28 powyższej ustawy ustawodawca przewidział, iż do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, jej przepisy stosuje się, poczynając od dnia 01.10.2011r. Zatem ustawodawca ustalił, iż w stosunku do uprawnionych, którzy prawo do emerytury uzyskali przed dniem wejścia w życie ustawy i kontynuują zatrudnienie bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywali je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego, zawieszenie prawa do emerytury nastąpi od dnia 01.10.2011r.

W realiach niniejszej sprawy M. L. uzyskała prawo do emerytury z dniem 01.10.2010r. Przed dniem nabycia prawa do emerytury była zatrudniona i kontynuowała zatrudnienie po dniu 01.10.2010r. bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z wyżej wskazanym pracodawcą.

Wyrokiem z dnia 13.11.2012r., wydanym w sprawie o sygn. akt K 2/2012, Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16.12.2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 01.01.2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sentencja powyższego wyroku została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym w dniu 22.11.2012r.

Decyzja z dnia 20.09.2011r. wydana została zatem na podstawie art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanego art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, który to przepis zakwestionował Trybunał Konstytucyjny odnośnie do osób uprawnionych do emerytury przed dniem 01.01.2011r.

Stwierdzić należy, iż nie sposób zgodzić się z organem rentowym, iż powyższy wyrok nie powoduje skutków w niniejszej sprawie. Okoliczność, iż decyzja z dnia 20.09.2011r. stała się prawomocna przed dniem wejścia w życie wyroku z dnia 13.11.2012r. nie ma znaczenia dla sprawy. Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu omawianego wyroku jednoznacznie przesądził, iż z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utraci moc art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16.12.2010r. w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art. 103 a ustawy emerytalno - rentowej do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 01.01.2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Znaczy to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od dnia 08.01.2009r. do 31.12.2010r. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, a także w stosunku do tych osób, którym ustalono prawo do emerytury w okresie, w którym warunkiem skorzystania z tego prawa było nie tylko osiągnięcie wieku emerytalnego i legitymowanie się odpowiednim stażem ubezpieczeniowym, ale także rozwiązanie stosunku pracy, co miało miejsce w okresie od dnia 01.07.2000r. do 07.01.2009r., kiedy to obowiązywał analogiczny przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uznany przez Trybunał Konstytucyjny za zgodny z Konstytucją (vide wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 07.02.2006r., SK 45/04).

W świetle art. 190 ust. 1 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją oznacza, że przepis ten nie może być stosowany, poczynając od daty jego uchwalenia. Wyroki Trybunału mają skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego przepisu (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21.11.2008r., V CO 43/08, wyrok z dnia 21.11.2006r., II PK 42/06). Podzielić należy pogląd, iż dzieje się tak także wtedy, gdy orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego ma tzw. zakresowy (interpretacyjny) charakter (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21.11.2008r., V CO 43/08). Powyższe

skutkuje przyjęciem, iż uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją przepis prawa nie może być stosowany przez sądy i inne organy w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.11.2006r., II PK 42/06). Przepis uznany za niekonstytucyjny ma bowiem ten charakter od dnia jego wydania (vide wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17.06.2011r., I OSK 1892/10). Orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego co do tego, że uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją przepis prawa nie może być stosowany przez sądy i inne organy w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału, jest jednolite (vide postanowienie z dnia 07.12.2000r. III ZP 27/00, wyrok z dnia 05.09.2001r., II UKN 542/00, wyrok z dnia 12.06.2002r., II UKN 419/01, wyrok z dnia 27.09.2002r., II UKN 581/01, wyrok z dnia 18.12.2002r., I PKN 668/01, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.11.2006r., II PK 42/06, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17.06.2011r., I OSK 1892/10).

Sąd w niniejszej sprawie podziela ten kierunek wykładni i uznaje go za własny.

W stosunku do ubezpieczonych objętych rozstrzygnięciem Trybunału Konstytucyjnego należy zatem dokonać rekonstrukcji stanu prawnego, powracając do stanu jaki obowiązywał zanim do ustawy o emeryturach i rentach z FUS został dodany art. 103a ustawy. Przed wprowadzeniem tego przepisu, to jest w okresie od dnia 08.01.2009r. do 31.12.2010r. nie istniał wymóg rozwiązania stosunku pracy celem realizacji prawa do emerytury. Ustawą z dnia 21.11.2008r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. nr 228, poz. 1507) uchylony został bowiem z dniem 08.01.2009r. ust. 2a art. 103 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 37 pkt 5 lit. b ustawy). Przepis ten stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Od dnia 01.01.2011r. przepis ten ponownie został wprowadzony do ustawy o emeryturach i rentach z FUS jako art. 103a - z mocy art. 6 pkt 2 w Zw. z art. 30 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Ubezpieczonym, którzy nabyli prawo do emerytury w okresie od dnia 08.01.2009r. do 31.12.2010r. była wypłacana emerytura, mimo kontynuowania zatrudnienia u pracodawcy, na rzecz którego wykonywali je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, gdyż nie obowiązywały w tym zakresie żadne ograniczenia. W związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego prawo do wypłaty emerytury dla tej grupy ubezpieczonych zostało zachowane.

Z mocy przepisu art. 28. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS znajdował zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem jego wejścia w życie, poczynając od dnia 01.10.2011r., dlatego też od tej daty organ rentowy wstrzymał M. L. wypłatę emerytury. Jak już wyżej wskazano wprowadzenie przepisu art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury i je zrealizowały w okresie od dnia 08.01.2009r. do 31.12.2010r. uznane zostało za sprzeczne z art. 2 Konstytucji. Tym samym stwierdzić należy, iż brak było podstaw do wstrzymania wypłaty emerytury M. L. od dnia 01.10.2011r., skoro prawo do świadczenia uzyskała od dnia 01.10.2010r.

Wobec powyższego pozwany organ rentowy zobowiązany był po wznowieniu postępowania zakończonego prawomocną decyzją z dnia 20.09.2011r., do jej uchylecia także w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury i wstrzymuje jej wypłatę za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r. (M. L. zmarła w listopadzie 2011r.) oraz do ponownego ustalenia prawa do świadczenia w okresie od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r.

Z uwagi na powyższe, należy stwierdzić, że brak było podstaw do zawieszenia prawa do emerytury zmarłej M. L. i wstrzymania wypłaty świadczenia za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r. Tym samym odwołującemu J. L. jako spadkobiercy M. L. przysługuje prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej M. L. za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r.

Jednocześnie, wobec faktu, iż odwołujący J. L. wniósł do organu rentowego o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po zmarłej M. L. z odsetkami, Sąd władny był orzekać o odpowiedzialności bądź braku odpowiedzialności pozwanego za opóźnienie w ustaleniu prawa i wypłacie świadczenia i tym samym o uprawnieniu bądź braku uprawnienia odwołującego do odsetek.

Wydając rozstrzygnięcie w tym zakresie, Sąd miał na uwadze treść art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz. 1285 ze zm.) oraz art. 118 ust. 1 do 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także treść § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01.02.1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12, poz. 104).

Stosownie do treści art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach organ rentowy wydaje

decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Stosownie do treści art. 118 ust. 2 ustawy jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1.

Przy dokonywaniu wypłaty wynikającej z decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 5. (art. 118 ust. 4 ustawy). W myśl natomiast art. 118 ust. 5 ustawy wypłata świadczenia wynikająca z decyzji, o której mowa w ust. 4, następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni. Przepis § 2 ust. 2 powołanego powyżej rozporządzenia wskazuje natomiast, iż kres opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, dla których przepisy określające zasady ich przyznawania i wypłacania przewidują termin na wydanie decyzji, liczy się od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji.

W zakresie prawa odwołującego do odsetek ustawowych należnych za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r., należy wskazać, że w tym zakresie należało oddalić odwołanie.

W niniejszej sprawie niewątpliwie pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za brak wypłaty świadczenia za okres od ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. w sprawie K 2/2012. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego został opublikowany w Dzienniku Ustaw w dniu 22.11.2012r. i tego dnia wszedł w życie, a zatem zaczął obowiązywać wszystkie organy i podmioty stosujące przepisy prawa, w tym organy rentowe. Termin ten zaczął swój bieg od dnia 23.11.2012r., bowiem to właśnie ogłoszenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. stanowiło ostatnią okoliczność niezbędną do wydania prawidłowej decyzji o wypłacie M. L. świadczenia za sporny okres (tak w zakresie ustalenia odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia i jego wypłaty Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 19.02.2013r., III AUa 1478/12). W związku ustaleniem przez organ rentowy daty wypłaty świadczenia na 20-dzień każdego miesiąca, organ rentowy miał 30 dni na wydanie decyzji w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczenia, którego wypłata, stosownie do treści art. 118 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach, winna była nastąpić w następnym terminie płatności, tj. w dniu 20.12.2012r. Powyższe

skutkuje uznaniem, iż odwołujący J. L. nie ma prawa do odsetek w wysokości odsetek ustawowych od świadczeń za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r.

Wyniki postępowania dowodowego przed Sądem doprowadziły do odmiennych ustaleń jak te, których dokonał organ rentowy, dlatego też Sąd mając na względzie zebrany w sprawie materiał dowodowy, na podstawie cytowanych przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu J. L. prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej M. L. za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r. i stwierdził brak podstaw do zawieszenia prawa do emerytury zmarłej M. L. i wstrzymania wypłaty świadczenia za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r.

Natomiast w zakresie prawa odwołującego do odsetek ustawowych od świadczeń należnych za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.11.2011r. odwołanie należało oddalić i dlatego też Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w punkcie 2 wyroku oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

SSO Julia Przyłębska